

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRAS

Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJOS TERMINŲ
INVENTORIZAVIMO IR TERMINŲ STRAIPSNIŲ TEIKIMO VALSTYBINEI LIETUVIŲ
KALBOS KOMISIJAI TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2004 m. rugsėjo 20 d. Nr. IV-312

Vilnius

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2004 m. liepos 27 d. įsakymo Nr. IV-189 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. liepos 12 d. nutarimo Nr. 881 įgyvendinimo“ 2.1 punktą:

1. T v i r t i n u Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Terminų inventorizavimo ir terminų straipsnių teikimo Valstybinei lietuvių kalbos komisijai tvarkos aprašą (pridedama).

2. Į p a r e i g o j u iki 2005 m. sausio 15 d. Kultūros ministerijos administracijos padalinius ir įstaigas prie Ministerijos pagal kompetenciją peržiūrėti įstatymuose vartojamus terminus, parengti jų straipsnius ir pateikti Kultūros ministerijos terminijos komisijai.

KULTŪROS MINISTRĖ

ROMA ŽAKAITIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2004 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. ĮV-312

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJOS TERMINŲ INVENTORIZAVIMO IR TERMINŲ STRAIPSNIŲ TEIKIMO VALSTYBINEI LIETUVIŲ KALBOS KOMISIJAI TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos (toliau – Ministerija) Terminų inventorizavimo ir terminų straipsnių teikimo Valstybinei lietuvių kalbos komisijai tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato Ministerijos prižiūrimų sričių terminų inventorizavimo, terminų straipsnių (jų rinkinių) tvarkymo, rengimo Lietuvos Respublikos terminų bankui (toliau – Terminų bankas), jų taisymo, tikslinimo, panaikinimo ir teikimo Valstybinei lietuvių kalbos komisijai (toliau – Kalbos komisija) tvarką.

2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymu (Žin., 2004, Nr. [7-129](#)), Lietuvos Respublikos terminų banko metodika, patvirtinta Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2004 m. vasario 2 d. nutarimu Nr. N-1 (90) (Žin., 2004, Nr. [26-842](#)), ir kitais teisės aktais.

II. MINISTERIJAI PAVESTOS VEIKLOS SRITYS, KURIŲ TERMINŲ STRAIPSNIAI TEIKIAMI KALBOS KOMISIJAI

3. Kalbos komisijai teikiami Ministerijai įstatymų ir kitų teisės aktų pavestų sričių terminų straipsniai:

- 3.1. profesionaliojo ir tradicinio meno;
- 3.2. teatro;
- 3.3. muzikos;
- 3.4. dailės;
- 3.5. kino;
- 3.6. muziejų;
- 3.7. bibliotekų;
- 3.8. leidybos;
- 3.9. kultūros vertybių apsaugos;
- 3.10. autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos;
- 3.11. visuomenės informavimo.

III. TERMINŲ INVENTORIZAVIMAS

4. Kiekvienas Ministerijos administracijos padalinys ir įstaigos prie Ministerijos pagal kompetenciją peržiūri teisės aktuose vartojamus terminus ir, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos terminų banko metodika, parengia jų straipsnius.

5. Inventorizuojami tik galiojančių teisės aktų, paskelbtų „Valstybės žiniuose“, terminai, pradedant nuo naujausių teisės aktų.

6. Inventorizavus terminus, surašomas inventorizuotų terminų sąrašas, kuriame nurodomi terminų šaltiniai.

7. Ministerijos administracijos padalinių bei įstaigų prie Ministerijos vadovai koordinuoja terminų inventorizavimą pagal atitinkamas sritis.

IV. TERMINŲ STRAIPSNIŲ TEIKIMAS MINISTERIJOS TERMINIJOS KOMISIJAI IR JŲ SVARSTYMAS

8. Terminų straipsniai (jų rinkiniai), jų pakeitimai teikiami Ministerijos terminijos komisijai (toliau – Terminijos komisija), sudarytai kultūros ministro įsakymu.

9. Terminijos komisija nusprendžia, per kiek laiko ir kokios srities terminų straipsniai turi būti pateikti svarstyti Terminijos komisijai.

10. Ministerijos administracijos padalinių bei įstaigų prie Ministerijos vadovai atsakingi už terminų straipsnių (jų rinkinių) pateikimą laiku Terminijos komisijai.

11. Terminijos komisijai teikiamo svarstyti termino straipsnį sudaro:

11.1. terminas;

11.2. apibrėžtis;

11.3. atitikmenys kitomis kalbomis (anglų, vokiečių, prancūzų, rusų, lotynų ir kt.) ir jų gramatiniai duomenys (kalbos dalis, giminė);

11.4. termino gramatiniai duomenys: kalbos dalis, giminė, skaičius, nurodomi nekaitomi žodžiai, kirčiuotė, terminai sukirčiuojami (pildoma tik neaiškiais atvejais);

11.5. termino sinonimai ir variantai (jei yra);

11.6. termino santrumpa, sutrumpinimas (jei yra);

11.7. termino pavyzdžiai (jei reikia);

11.8. termino priedai: simboliai, formulės, paveikslai, grafikai ar kt. (jei yra);

11.9. termino šaltinis – teksto, iš kurio paimtas terminas, nuoroda.

12. Terminijos komisijos pirmininkas rengia komisijos posėdžius, atsižvelgdamas į tai, ar skubiai svarstyti teikiami terminų straipsniai (jų rinkiniai) ar jų pakeitimai.

13. Terminijos komisija posėdžiuose svarsto siūlymus dėl:

13.1. Ministerijos prižiūrimų veiklos sričių inventorizuotų ir naujų terminų straipsnių;

13.2. Ministerijos kompetencijai priklausančių Terminų banke jau esančių terminų straipsnių (jų rinkinių) pakeitimo ar išbraukimo;

13.3. terminų straipsnių (jų rinkinių) pataisymų, parengtų pagal ekspertų ir (arba) Kalbos komisijos Terminologijos pakomisės (toliau – Terminologijos pakomisė) išvadas.

14. Terminijos komisija turi teisę nesvarstyti Ministerijos administracijos padalinių ir įstaigų prie Ministerijos pasiūlytų terminų (jų straipsnių), kurie neatitinka Ministerijos veiklos krypties.

V. TERMINŲ STRAIPSNIŲ TEIKIMAS KALBOS KOMISIJAI

15. Terminijos komisijos įvertinti, dalykiniu ir kalbos požiūriu sutvarkyti terminų straipsniai (jų rinkiniai) teikiami Kalbos komisijai.

16. Kalbos komisijai pateikiamas elektroninis ir popierinis terminų straipsnių rinkinio variantas.

17. Terminijos komisija siunčia savo atstovą į Kalbos komisijos arba Terminologijos pakomisės posėdį, kuriame svarstoma Terminijos komisijos pateikti terminų straipsnių rinkiniai. Posėdyje taip pat dalyvauja Ministerijos administracijos padalinio ar įstaigos prie Ministerijos, pateikusios terminų straipsnius, atstovas.

18. Gavusi Kalbos komisijos ekspertų ir (arba) Terminologijos pakomisės išvadas pataisyti terminų straipsnių netaisyklingus, netikslius duomenis, Terminijos komisija per 10 dienų nuo išvadų gavimo turi pateikti ištaisytus ir patikslintus terminų straipsnius.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Jei Ministerijos rengiamame teisės akte, galiojančio teisės akto pakeitime ir papildyme būtina vartoti terminus, kurie nėra įtraukti į Terminų banką, jų straipsniai teikiami Kalbos komisijai derinti Tvarkos aprašo IV ir V skyriuose nustatyta tvarka.

20. Kalbos komisijos neapbruoti terminai negali būti vartojami teisės aktuose.

21. Pripažįstant netekusiais galios teisės aktus įvertinama Terminų banke jau esančių Ministerijos kompetencijai priklausančių terminų ar jų straipsnių pakeitimo arba panaikinimo būtinybė. Prireikus siūloma šiuos terminus (jų straipsnius) pakeisti ar pašalinti iš Terminų banko.
